

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3415/2021. (X. 15.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.966/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indiai állampolgár indítványozó jogi képviselője (dr. Sik János ügyvéd) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján, amelyben kérte a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.966/2020/2. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 10.K.705.980/2020/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítvány szerint a bírói döntések sértik az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, a XVI. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, és a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [2] A támadott bírósági határozatok alapján az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye a következőképpen foglalható össze.
- [3] 1.1. A 2020. március 5. napjáig – magyar állampolgár házastársra tekintettel – érvényes állandó tartózkodási kártyával rendelkező indítványozó 2019. augusztus 14. napján nemzeti letelepedési engedély kiadása iránti kérelmet terjesztette elő, amelyet a hatóság első fokon elutasított, majd e döntést a másodfokú hatóság 2020. január 14. napján kelt határozatával helyben hagyta. Az elutasítás indoka az volt, hogy az indítványozó közvetlen veszélyt jelent Magyarország közrendjére és közbiztonságára. Az indítványozó ezt követően 2020. február 3-án családi együttélés biztosítása célú tartózkodási engedély kérelmet nyújtott be és egyben méltányossági kérelemmel élt, melyben előadta, hogy 2012. óta él Magyarországon, 2014-ben kötött házasságot magyar állampolgár feleségével, 2018-ban közös gyermekük született, életvitelszerűen Budapesten él és nem szeretné, ha szétszakadna a családja. Az elsőfokú hatóság a kérelmet elutasította arra hivatkozva, hogy az indítványozó itt-tartózkodása veszélyeztetné a közbiztonságot, továbbá nem rendelkezik a magyarországi megélhetést biztosító elegendő anyagi fedezettel, és az egészségügyi ellátása sem biztosított.
- [4] Az eljárás során a Budapest Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) véleményében leírta, hogy az indítványozó valódi, közvetlen és súlyos veszélyt jelent Magyarország közbiztonságára. E szakvélemény az ítélet szerint tartalmazza, hogy az indítványozó ellen 2013. november 3-án a rendőrség súlyos testi sértés bűntette miatt eljárást indított, melyet követően a bíróság az indítványozót súlyos testi sértés kísérlete miatt 10 hónap börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását két évre felfüggesztette.
- [5] Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (a továbbiakban: OIF vagy alperes) az elsőfokú döntést – részben eltérő indokolással – helyben hagyta. Határozatában az OIF megállapította, hogy az indítványozó magyarországi megélhetése biztosított, azonban magyarországi szálláshelye nem tekinthető igazoltnak, így az indítványozó nem felel meg a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 13. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak. Az OIF a másodfokú eljárás során megkereste az Országos Rendőr-főkapitányságot (a továbbiakban: ORFK) is, amely szakhatósági véleményében fenntartva a korábbi álláspontot azt közölte, hogy az indítványozó itt-tartózkodása veszélyt jelent az ország közbiztonságára, közrendjére, ezért a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem elutasítását javasolta.
- [6] Az OIF ezt követően meghozott határozatában a Harmtv. 18. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 13. § (1) bekezdés e) és h) pontja alapján a tartózkodási engedély kiadását megtagadta és az indítványozót India területére kiutasította.
- [7] 1.2. A Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 30-án hozott 10.K.705.980/2020/10. számú ítéletével az indítványozónak az OIF határozatával szemben előterjesztett keresetét, mint alaptalant elutasította.

- [8] Ítéletének indokolásában a bíróság elsőként rámutatott arra, hogy téves az indítványozó azon álláspontja, miszerint a keresetlevélben foglalt állítások valóságtartalmának elismerését jelentette volna az, hogy az alperes nem ellenezte az azonnali jogvédelem elrendelését. A bíróság szerint az alperes ilyen nyilatkozatot a per során nem tett, védiratában pedig kifejezetten vitatta az indítványozó állításait. A bíróság hangsúlyozta továbbá, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) és (2) bekezdése alapján a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a közigazgatási tevékenység megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta felül. Ennek során a bíróság álláspontja szerint megállapítható volt, hogy az alperes jogszerűen döntött úgy, hogy az indítványozó szálláshelyét nem tekintette igazoltnak, hiszen addigi jogszerű szálláshelyi tartózkodási jogcíme megszűnt, az újonnan létesített ingatlanban pedig még nem létesített jogszerű tartózkodási jogviszonyt. Az ingatlan a lakcímnnyilvántartásban nem szerepelt, érvényes használatbavételi engedéllyel nem rendelkezett, az adásvételi szerződés már a másodfokú határozat meghozatalát követően keletkezett, ezért annak az alperesi eljárásra vonatkozólag visszaható hatálya nincs – mondta ki a bíróság.
- [9] Helytállóan tartotta a bíróság továbbá azt az alperesi álláspontot, miszerint a közbiztonságért felelős szerv különleges szakértelemmel rendelkezik annak megítélését illetően, hogy a külföldi személy veszélyt jelent-e Magyarország közrendjére és a BRFK valamint az ORFK szakhatósági állásfoglalása egybehangzó volt e tekintetben. A szakvélemény a bíróság megállapítása szerint rögzítette, hogy az indítványozó a cselekményt szándékosan követte el, melynek során a bántalmazást még akkor sem hagyta abba, amikor az áldozatok az utcán feküdtek, védekezésre képtelen állapotban. A bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a külföldinek minden időben számolnia kell a célország befogadási hajlamát kifejező jogszabályi előírásokkal, melyek az ország szuverenitását szem előtt tartva kifejezik a többségi társadalom védelmét éppúgy, mint a külföldi iránti toleranciát, úgyszintén azt is, hogy Magyarország közbiztonságának érdeke előnyt élvez az indítványozó családi érdekével szemben.
- [10] Végül nem találta alaposnak a bíróság azt az indítványozói hivatkozást, hogy a kiutasítás jogellenes lenne azon az alapon, hogy India halálbüntetést alkalmazó állam, az indítványozó ugyanis nem tekinthető olyan személynek, akire a halálbüntetés kockázata várna Indiába történő kiutasítása esetén.
- [11] 1.3. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság az indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelem befogadását a 2020. december 9-én hozott Kfv.III.37.966/2020/2. számú végzésével megtagadta.
- [12] Végzésének indokolásában a Kúria kifejtette, hogy a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 2/2017. (XI. 13.) PK vélemény szerint a Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve az ügy társadalmi jelentőségére alapítottan a felülvizsgálatot akkor engedélyezi (közigazgatási perben a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be), ha az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában.
- [13] A felülvizsgálati bíróság megítélése szerint a jogerős ítélet nem vetett fel olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, a Kúria nem észlelt olyan, jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdést, amelynek vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megisméltődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn.
- [14] A Kúria nem látta indokát a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel sem a felülvizsgálati kérelem befogadásának, mivel a jogerős ítélet által felvetett jogkérdésekben a bírói gyakorlat már kialakult, egységes, nem tapasztalható a körülmények olyan változása, amelyre tekintettel annak követése nem támogatható.
- [15] A Kúria a jogkérdés különleges súlyára, társadalmi jelentőségére vonatkozó körülményeket sem látta megállapíthatónak a tárgyi ügyben, mert a jogalanyok széles körét nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással, továbbá a Kúria megítélése szerint nem merült fel a Kúria által közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapuló kérdés, ezért a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján történő befogadására sem volt lehetőség.
- [16] 2. Az indítványozó, főtítkári felhívásra kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszában előadta, hogy az idegenrendészeti hatósági eljárásban sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való joga, mert a hatóságok nem vették figyelembe a Harmtv. 45. § (7) bekezdésének azon előírását, miszerint idegenrendészeti kiutasítás, valamint önálló beutazási és tartózkodási tilalom

nem alkalmazható olyan bűncselekmény elkövetése miatt, amelynek elbírálása során az eljáró bíróság büntésként nem rendelt el kiutasítást a harmadik országbeli állampolgárral szemben.

- [17] Kifejtette az indítványozó továbbá, hogy a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joga sérelmét eredményezte az, hogy a Fővárosi Törvényszék az ügyében elmulasztotta valamennyi ténykérdés teljeskörű feltárását, döntését az igazoló okiratok tartalmának és a hatályos jogszabályok alkalmazhatóságának vizsgálata nélkül hozta meg, továbbá a bíróság a döntésével megvalósította a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012 évi C. törvény 97. § (2) bekezdésében, valamint a 98. § (1) és (2) bekezdésében rögzített, törvényileg tilalmazott kétszeres joghátrány alkalmazásának tilalmát is.
- [18] Az indítványozói hivatkozás szerint a XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltak alapján sérült úgy az ő, mind a kiskorú gyermekének a teljes családban éléshez való alapjoga, figyelemmel arra, hogy sem a hatósági, sem a bírósági eljárásban nem történt meg az indítványozó magyar állampolgár, kiskorú gyermeke jogainak vizsgálata a szükségesség-arányosság teszt alkalmazásával. Felhívta az indítványozó e körben az 1991. évi LXIV. törvényvel kihirdetett, a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény 8. és 9. cikkét, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 24. cikkében foglalt rendelkezéseket.
- [19] Tévesnek, szakszerűtlennek és a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme miatt alaptörvény-ellenesnek állította az indítványozó a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó döntését, melyből véleménye szerint az következik, hogy az ítélethozatal során elegendő az alperesi hatóság által előterjesztett tényadatok vizsgálat nélküli elfogadása, míg az indítványozó által előterjesztett közokiratok tartalmának vizsgálata mellőzhető, továbbá a közigazgatási határozat jogszabályba ütközése nem szükségképpen vizsgálat tárgya, ahogyan az indítványozó és kiskorú gyermeke családban éléshez való alapjogának jogsértő korlátozása sem.
- [20] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [21] Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [22] 3.1. Az indítványozó a Kúria végzését 2021. január 8-án vette át, az alkotmányjogi panaszt 2021. február 2-án küldte meg az elsőfokú bíróságra, így a panasz az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül került benyújtásra. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntéseket, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, valamint – a XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és a XVI. cikk (1) bekezdését illetően – az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét és annak indokolását, továbbá kifejezett kérelmet a bírósági döntések megsemmisítésére. Megállapította ugyanakkor az Alkotmánybíróság azt is, hogy az indítványozó csak felhívta, de nem terjesztett elő indokolást az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére nézve. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés alapjául szolgáló közigazgatási peres eljárásban felperes volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [23] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként nevesíti, hogy a panaszban a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [24] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifogásolta egyrészt a Kúriának a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásával kapcsolatosan kifejtett álláspontját, másrészt a Fővárosi Törvényszék ítéletének mérlegelését a szálláshely igazolására illetve arra vonatkozóan, hogy személye veszélyt jelent-e Magyarország közrendjére, közbiztonságára.
- [25] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy a bírói döntéseket kizárólag az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálata és kiküszöbölésére korlátozódik. Következésképpen az Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizo-

nyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.

- [26] Fenti következetes gyakorlata alapján az Alkotmánybíróság sem az indítványozó laccímbejelentésének körülményeivel kapcsolatos tényeket, sem a BRFK és az ORFK egybehangzó véleményét nem vizsgálhatta felül, ahogyan a Kúria jogkörébe tartozó, befogadási feltételek meglétét, vagy annak hiányát illető törvényességi mérlegelés felülbírálatára sem volt lehetősége.
- [27] 4. Az Alkotmánybíróság a fentieket figyelembe véve megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg egyrészt az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglaltaknak, másrészt az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételeknek, mert a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség nem volt megállapítható, ahogyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel az indítvány.
- [28] Mindezek okán az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. szeptember 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/337/2021.

